

BONAFIDE ONDERNEMINGEN STEEDS VAKER ONGEWILD BIJ FRAUDE BETROKKEN

Carrouselfraude

Criminelen maken dankbaar gebruik van het fraudegevoelige Europese BTW-systeem door zogenoemde carrouselfraudes op te zetten. Ze verkopen dan goederen in een hoog tempo in een cirkel. De Nederlandse overheid probeert hard op te treden tegen dergelijke fraudeurs. De FIOD heeft zelfs een aparte eenheid hiervoor opgericht. Hoe kunt u voorkomen dat uw onderneming in een carrousel terecht komt?

De meeste carrousels bestaan uit allerlei malafide ondernemingen. Helaas blijken ook bonafide ondernemingen ongemerkt bij carrouselfraude betrokken te zijn. Met name ondernemingen die auto's, telefoons of computerchips verkopen, lopen een groot risico hier mee te maken te krijgen.

“ Snel doorleveren kenmerkt carrouselfraude ”

Er is sprake van carrouselfraude wanneer binnen een keten van transacties dezelfde goederen snel worden doorgeleverd en waarbij tenminste één van de ondernemingen een factuur met BTW uitreikt zonder dat die onderneming de BTW afdraagt aan de Belastingdienst. De onderneming trekt de in rekening gebrachte BTW dan wel als voorbelasting in de BTW-aangifte af. Zo wordt een frauderende onderneming snel rijk.

Het 0%-tarief mag u niet zomaar toepassen. Dat mag alleen als aan twee voorwaarden is voldaan:

1. Door de levering worden de goederen vervoerd van de ene EU-lidstaat naar een andere EU-lidstaat.

U moet aan de hand van boeken en bescheiden aan kunnen tonen dat de goederen daadwerkelijk van Nederland naar een andere EU-lidstaat zijn vervoerd. Voorbeelden van dergelijke documenten zijn: kopieën van de facturen die op de transacties betrekking hebben, CMR-vrachtbrieven, pakbonnen, betalingsbewijzen, kopiefacturen waarop voor ontvangst is getekend of een verklaring van de vervoersonderneming.

2. In de EU-lidstaat van bestemming wordt voor de goederen een intracommunautaire verwerving aangegeven. U kunt aan deze voorwaarde voldoen door ervoor te zorgen dat u als leverancier over een geldig BTW-identificatienummer van de afnemer in de andere EU-lidstaat beschikt. U bent niet verplicht om te controleren of uw afnemer in die lidstaat daadwerkelijk de BTW in verband met de intracommunautaire verwerving heeft voldaan.

Bewijzen

Bij carrouselfraude zal de afnemer in de EU-lidstaat van bestemming de intracommunautaire verwerving niet aangeven. Vaak blijken vervoersdocumenten vals of onvolledig te zijn. Als leverancier loopt u het risico om tegen een naheffingsaanslag aan te lopen, terwijl u niet eens wist

dat uw onderneming bij een carrouselfraude betrokken was.

Heeft u te goeder trouw gehandeld en kunt u bewijzen dat u (op het eerste gezicht) het 0%-tarief terecht heeft toegepast, dan mag de Belastingdienst het 0%-tarief niet weigeren. Dat heeft het Europese Hof van Justitie geoordeeld.

U moet als leverancier er wel alles aan doen om niet bij een carrouselfraude betrokken te raken:

- U moet zorgvuldig nagaan of de afnemer over een geldig BTW-identificatienummer beschikt. Daarnaast moet u uw administratie zo inrichten dat u eenvoudig aan kunt tonen dat de goederen inderdaad naar een andere EU-lidstaat zijn vervoerd.

“ Voorkomen fraude blijft uw verantwoordelijkheid ”

- De door de afnemer overgelegde bescheiden zult u goed moeten bekijken. Het is niet verstandig alle bescheiden klakkeloos te accepteren.

Als uw onderneming het vervoer zelf regelt, zal het niet moeilijk zijn om het vervoer te bewijzen. Anders is dat wanneer de afnemer het vervoer zelf regelt. Het is dan vaak lastig om aan te tonen dat de goederen daadwerkelijk zijn vervoerd. Bij dergelijke 'afhaaltransacties' mag u ervan uitgaan dat u het 0%-tarief mag toepassen als:

- er sprake is van een afnemer met wie uw onderneming regelmatig zaken doet;

- de afnemer voorafgaand aan het vervoer een volledig ingevulde vervoersverklaring overlegt;
- u het 0%-tarief met overige boeken en bescheiden kunt aantonen (zoals hiervoor genoemd).

Let op: Is er geen volledig ingevulde vervoersverklaring aanwezig? Bereken dan gewoon BTW op uw factuur! Hiermee voorkomt u voor uw onderneming het risico op naheffing.

Zorgvuldig

Voorafgaand aan een eerste levering aan een afnemer in een andere EU-lidstaat kunt u het door de afnemer opgegeven BTW-identificatienummer door de Nederlandse Belastingdienst laten controleren. Na de eerste levering heeft u de plicht om het BTW-identificatienummer periodiek te laten controleren. Controle is ook verplicht zodra er iets in de gegevens van uw afnemer verandert: bijvoorbeeld naam of adres. Blijkt het opgegeven nummer niet juist, dan zal de Belastingdienst nagaan of u voldoende zorgvuldig heeft gehandeld. Het is immers aan u om uzelf ervan te overtuigen dat de BTW-status van uw afnemer juist is. U kunt dat aan de hand van feitelijke omstandigheden beoordelen. Denk dan aan offertes, bankgaranties, orderbevestigingen, de manier van betalen, de aard van de goederen, enzovoorts.

Rechtskracht

Het is ook mogelijk om het BTW-identificatienummer van uw buitenlandse afnemer zelf via de website van de Europese Commissie te controleren. Die stelt het zogenoemde VIES-systeem via internet ter beschikking: http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/. Die controle is snel maar heeft geen rechtskracht. Sommige landen vermelden slechts of het ingevoerde BTW-identificatienummer geldig is, zonder dat de naam van de afnemer in beeld komt.

Mr. Carola van Vilsteren, Van Vilsteren BTW Advies, tel.: (026) 707 17 10, e-mail: info@btwadvis.com, www.btwadvies.com

Hoe werkt carrouselfraude in de praktijk?

Carrouselfraude zit op zich niet zo heel ingewikkeld in elkaar. Het volgende voorbeeld beschrijft hoe criminelen te werk gaan. De afbeelding brengt de carrousel in beeld.

Malafide

Onderneming A uit Nederland is malafide. Deze onderneming verkoopt goederen aan onderneming B, die ook in Nederland is gevestigd. Onderneming A berekent BTW aan onderneming B, maar onderneming A draagt die BTW niet af aan de Nederlandse Belastingdienst. Onderneming B krijgt vervolgens een mooi aanbod van malafide onderneming C uit Frankrijk om dezelfde goederen direct door te leveren. Onderneming B ziet de eurotekens al verschijnen en factureert aan onderneming C tegen het 0%-tarief in verband met een zogenoemde intracommunautaire levering.

Volle toeren

Onderneming B weet niet dat zij betrokken is in een carrouselfraude. Onderneming C verwerft de goederen in Frankrijk zonder BTW en levert de goederen door aan onderneming D in Frankrijk. Onderneming C berekent Franse BTW over de transactie, maar evenals onderneming

A voldoet zij geen BTW op aangifte. Onderneming D levert vervolgens de goederen weer terug aan onderneming A en zo draait de carrousel in een korte tijd op volle toeren. Daarna wordt de carrousel gestopt en alle activiteiten gestaakt.

Hoofdelijk

De malafide ondernemingen A en C zijn plots verdwenen en de bonafide ondernemingen B en D hebben nu een probleem. Ze kunnen allebei namelijk een flinke naheffingsaanslag verwachten wegens het onterecht toepassen van het 0%-tarief in verband met de intracommunautaire leveringen. Op grond van de invorderingswet is de leverancier van 'fraudegevoelige' producten hoofdelijk aansprakelijk voor de verschuldigde BTW ter zake van de verwerving als hij wist of behoorde te weten dat de BTW door de afnemer niet zou worden voldaan.

Kwijt

Carrouselfraude is anders dan andere vormen van belastingfraude omdat de fiscus niet zozeer inkomsten misloopt, maar daadwerkelijk geld kwijtraakt. De Belastingdienst betaalt btw die nooit is ontvangen.

